

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Дело № 19/К. 9 15/2000

Дата 15.12.2000

ДО

ГОДНО СЪБРАНИЕ

В. № 054-00-563

Дата 17.12.2000 г.

10.10

КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДОПЪЛНИТЕЛНИ СЪОБРАЖЕНИЯ
от Осман Октай, народен представител

в подкрепа на искането от група народни представители за обявяване противоконституционността, евентуално несъответствието с международен договор, по който България е страна, на чл. 47, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България

по конституционно дело № 15/2000

Уважаеми конституционни съдии,

Поддържам изцяло искането на групата народни представители за обявяване противоконституционността, евентуално несъответствието с международен договор, по който България е страна, на чл. 47, ал. 1 от Закона за чужденците в Република България (ЗЧРБ) на основанията, подробно изложени в него.

Атакуваната с цитираното искане разпоредба противоречи на духа на Конституцията и на принципите, на които правовата държава трябва да се изгражда. Тя дава път на административен произвол от страна на органите на Министерство на вътрешните работи - недостатък на нашето държавно управление, който все още не е напълно преодолян след приемането на Конституцията от 1991 година. Нашето общество е особено чувствително по отношение на правомощията на МВР и контрола върху законността на неговите актове и действия.

Чл. 47, ал. 1 от ЗЧРБ е в грубо нарушение на основните хуманни норми като равноправие и право на защита и пряко застрашава правото на чест, достойнство и добро име, неприкосновеността на личния и семейния

живот, правото на отглеждане и възпитаване на собствените деца, правото на труд и други, които са въздигнати от Конституцията в основни права на гражданите. Според мен Конституцията не дава на законодателя свободата да постави неподлежащата дори на последващ контрол преценка на органите на МВР за наличие на заплахата за националната сигурност над тези достижения на световния хуманизъм, които са извоювани в продължение на векове.

Като допълнителен аргумент в подкрепа на искането представям законодателните разрешения на проблема в три развити европейски демокрации - Германия, Франция и Холандия.

Германия, Закон за влизането и пребиваването на чужденци на територията на Федерална република Германия.

Немският законодател визира множество случаи, когато чужденец може под една или друга форма да бъде изгонен от страната. В тези хипотези влизат както заплахата за обществената сигурност и ред, така и всякакви значими интереси за Федералната република (§45). Законът дава и примерна дефиниция на тези основания. Този закон обаче, освен че не ограничава правото на жалба пред съд, предвижда и вземане под внимание на възражения, които може да изтъкне засегнатият чужденец още пред административния орган.

Нещо повече, в хипотезата на дадено вече разрешение за пребиваване, възможността за изгонване е свързана с конкретна причина на доказани предишни престъпления (§ 48).

Немският закон се задоволява с допускането на незабавно изпълнение на прекъсването на законността на пребиваването, като оставя незасегнат пътя за съдебна защита (§ 72, ал. 2). Ако административният акт бъде отменен от администрацията или съда, законността на пребиваването не се счита прекъсната.

Франция, Наредба на Държавния съвет относно влизане и пребиваване на чужденци във Франция.

Според чл. 23, при резервата на чл. 25, може да бъде наложено експулсиране, ако присъствието на френска територия на един чужденец представлява тежка заплахата за обществения ред. Тази заповед може да бъде отменена винаги.

Чл. 23 може да се приложи само след уведомяване на чужденеца и след изслушване от специална комисия, пред която се призовава 15 дни преди заседанието и на която може да бъде представяван. Комисията се състои от

трима магистрати и представител на Службата за чужденците. Дебатите в комисията са публични. Актовете ѝ се мотивират.

Заповедите за експулсиране подлежат на последващ контрол от съд на общо основание. Френският законодател е счел за достатъчна гаранция възможността за незабавно изпълнение на заповедите - т.е. изпълнение независимо от факта на обжалването, а не лишаване от право на жалба (чл. 26 bis).

Холандия, Закон за чужденците от 2000 година.

Според чл. 65 от цитирания закон, Министърът на правосъдието на кралство Холандия може да обяви дадено лице за нежелано, "(с) ако такова лице пребивава в Холандия на основание, различно от основанията, предвидени в чл. 8, (а) до (е) или (m) и представлява заплаха за обществения ред или националната сигурност". В следващата глава "Средства за обжалване" се възприема принципът на обжалване пред съд на общо основание, като прегледът не се обвързва и със срок. Според чл. 68, "независимо от член 2:1 от Закона за общото административно право, всяко възражение, подаване на молба за преглед по административен или съдебен ред, или подаване на жалба може да бъде извършено от чужденеца лично, от неговия законен представител, специален пълномощник или адвокат, ако той обяви, че е изрично упълномощен за тази цел".

Прилагам цитираните чуждестранни закони в превод на български език.

София,
12.12.2000 г.

С почит: _____
(Осман Октай, народен представител)